

## ITALIA

Bella vista 1, kpl 12, Ajanilmauksia, sivu 222

(sekä myös kpl 5, 6, 8 sekä viikonpäivät kpl 7, s.119)

<i>martedì</i>	tiistai
<i>il martedì / di martedì</i>	tiistaisin, joka tiistai (huom.: <i>la domenica</i> )
<i>ogni martedì</i>	joka tiistai
<i>martedì prossimo</i>	ensi tiistaina
<i>martedì scorso</i>	viime tiistaina
<i>dal sabato alla domenica</i>	lauantaista sunnuntaihin (da sab. a dom. = viikonloppuna)
<i>oggi</i>	tänään
<i>oggi giorno / al giorno d'oggi</i>	nykyään, nykyaikana; tällä hetkellä
<i>un giorno</i>	eräänä päivänä; jonakin päivänä
<i>ogni giorno / tutti i giorni</i>	joka päivä
<i>tutti i santi giorni</i>	jokaikinen päivä
<i>tutto il giorno</i>	koko päivän
<i>mezzogiorno - a mezzogiorno</i>	keskipäivä - keskipäivällä
<i>oggi pomeriggio</i>	tänään iltapäivällä
<i>nel pomeriggio</i>	iltapäivällä
<i>il pomeriggio</i>	iltapäivisin
<i>oggi / questo pomeriggio</i>	tänään iltapäivällä
<i>oggi o domani</i>	ennen pitkää, ennemmin tai myöhemmin
<i>domani</i>	huomenna
<i>dopodomani / domani altro</i>	ylihuomenna
<i>ieri</i>	eilen
<i>l'altro ieri / ieri l'altro</i>	toissapäivänä
<i>la mattina</i>	aamu
<i>la mattina / di mattina / alla mattina</i>	aamulla; joka aamu, aamuisin ( <i>al mattino</i> = aamuisin; <i>di buon mattino</i> = aikaisin aamulla)
<i>ogni mattina</i>	joka aamu
<i>stamattina / questa mattina</i>	tänä aamuna ( <i>di stamattina</i> = aamullinen)
<i>domani mattina</i>	huomisaamuna
<i>lunedì mattina</i>	maanantaiaamuna
<i>il sabato mattina</i>	lauantaiaamuisin (aina)
<i>dal sabato alla domenica</i>	lauantaista sunnuntaihin
<i>la mattina dopo / prima</i>	seuraavana aamuna / edeltävänä aamuna
<i>la sera - la sera prima</i>	ilta; illalla, iltaisin - edellisenä / edeltävänä iltana
<i>di sera</i>	iltaisin (joka ilta)
<i>stasera / questa sera</i>	tänä iltana
<i>dal mattino alla sera</i>	aamusta iltaan / koko päivän (vrt. lauantaista sunnuntaihin yllä)
<i>la notte</i>	yö, yöaika, öinen aika; pimeys, hämäryys; yöllä, öisin
<i>di notte</i>	öisin (joka yö)
<i>stanotte / questa notte</i>	tänä yönä; viime yönä
<i>la scorsa notte</i>	viime yönä
<i>di notte</i>	yöllä
<i>durante la notte / nottetempo / di nottetempo</i>	yöaikaan
<i>la notte sul lunedì</i>	maanantain vastaisena yönä
<i>mezzanotte - a mezzanotte</i>	keskiyö - keskiyöllä
<i>nel cuore della notte</i>	keskellä yötä, sydänyöllä
<i>giorno e notte</i>	yötä päivää, jatkuvasti

<i>tre settimane fa</i>	kolme viikkoa sitten
<i>settimana scorsa</i>	viime viikko, viime viikolla
<i>la settimana prossima</i>	ensi viikolla
<i>il mese prossimo</i>	ensi kuussa
<i>due mese fa</i>	kaksi kuukautta sitten
<i>un anno fa</i>	vuosi sitten
<i>il tempo</i>	aika; ajanjakso; aikakausi; säätila, ilma; aikataulu; tahti ( <i>mus.</i> )
<i>un tempo</i>	aikoinaan, ennen vanhaan
<i>lungo tempo fa</i>	kauan (aikaa) sitten
<i>tempo fa</i>	vähän, jonkin aikaa sitten
<i>la volta</i>	kerta
<i>una volta al giorno</i>	kerran päivässä
<i>una volta alla settimana</i>	kerran viikossa
<i>due volte al mese</i>	kaksi kertaa kuussa
<i>una volta all'anno</i>	kerran vuodessa
<i>alcuni giorni prima</i>	muutamaa päivää aiemmin
<i>fra /tra due giorni / dopo due giorni</i>	kahden päivän päästä, kuluttua
<i>fra <b>quindici</b> giorni</i>	<b>kahden</b> viikon (15 päivän) päästä, kuluttua
<i>da oggi a <b>quindici</b></i>	<b>kahden</b> viikon päästä
<i>tra pochi giorni</i>	muutaman päivän kuluttua
<i>primo/-a (adj.)</i>	ensimmäinen, ensi- (esim. kerros, sivu, hetki tms.)
<i>prima (adv.)</i>	aiemmin, ennemmin; ennen; ensin, ensimmäisenä (Esim. "Prima il dovere e poi il piacere." = "Ensin työ, sitten leikki".)
<i>il primo (subst.)</i>	ensimmäinen; paras, etevin
<i>il primo giorno</i>	ensimmäinen päivä
<i>il primo di giugno</i>	kesäkuun ensimmäinen päivä
<i>il primo dell'anno</i>	vuoden ensimmäisenä päivänä
<i>ai primi del mese</i>	kuun alussa
<i>ai primi di giugno</i>	kesäkuun alussa (ensimmäisinä päivinä)
<i>sui primi di Novecento</i>	1900-luvun alussa
<i>il giorno prima</i>	edellisenä päivänä
<i>il giorno dopo / seguente</i>	seuraavana päivänä
<i>il secondo giorno</i>	toisena päivänä (seuraavasta päivästä puhe)
<i>per prima cosa</i>	ensimmäiseksi (ensimmäisenä asiana...)
<i>l'ultimo (subst.)</i>	viimeinen
<i>l'ultimo giorno</i>	viimeinen päivä
<i>all'ultimo giorno</i>	viimeisenä päivänä
<i>all'ultimo giorno del mese</i>	kuun viimeisenä päivänä
<i>all'ultimo giorno dell'anno</i>	vuoden viimeisenä päivänä
<i>l'anno scorso</i>	viime vuonna
<i>nel corso dell'anno</i>	vuoden varrella, mitaan
<i>di anno in anno</i>	vuosi vuodelta (vrt. di quando in quando = joskus)

<i>la fine</i>	loppu
<i>infine / in ultimo</i>	lopuksi
<i>in fine / alla fine</i>	lopuksi, lopulta
<i>a fine anno</i>	vuoden lopussa
<i>il / la fine settimana (ei taivu)</i>	viikonloppu; viikonloppuisin
<i>nel fine settimana</i>	viikonloppuna
<i>finale (adj.)</i>	lopullinen, loppu-, viimeinen
<i>l'esame finale</i>	loppukoe
<i>il giudizio finale</i>	viimeinen tuomio
<i>finalmente</i>	lopultakin, viimeinkin, vihdoin (huom. ero sanaan infine)
<i>il finale (subst.)</i>	loppu (kohtaus; kirjan, musiikin, elokuvan tms. loppu, -kohtaus)
<i>la finale (subst.)</i>	loppukilpailu
<b>Huom.</b> ihmisistä käytetään:	
<i>Sono stanco/-a.</i>	Olen väsynyt.
<i>Sono stremato/-a.</i>	Olen uupunut, nääntynyt.
<i>stremare</i>	näänyttää, riuduttaa, heikentää
<i>Sono svuotato/-a.</i>	Olen lopen uupunut, kaikkeni antanut ( <i>kuv.</i> ).
<i>svuotare</i>	tyhjentää aivan tyhjäksi
<i>finito (adj.)</i>	loppunut, lopetettu; viimeistelty; erittäin taitava
<b>Huom.</b> ihmisistä ( <i>kuv.</i> ):	
<i>È un uomo finito.</i>	Hän on loppuun ajettu mies, mennyttä miestä.
<i>È un'attrice finita.</i>	Hän on entinen näyttelijätär.
<i>farla finita (con la vita)</i>	päättää (päivänsä; vrt. <i>morire</i> )